

Föräldracirkel för arabisktalande pappor på Kirsebergsanstalten, andra omgången

Verksamhetsberättelse

Bakgrund

Under vårterminen 2006 hölls den allra första föräldracirkeln på Kirsebergsanstalten för intagna med arabiska som modersmål. Insatsen var framgångsrik och visade på stora behov hos de intagna. Medel för att arrangera ytterligare en cirkel söktes och erhöles från Länsstyrelsen i Skåne.

Metod

Eftersom vi redan hållit en cirkel tidigare, var vi igenkända på anstalten. De flesta arabisktalande visste om vilka vi var och de nykomna hade fått höra från sina medintagna om cirkelverksamheten. Denna gång var det alltså lättare att informera, eftersom vi redan hade ett nätverk bland internerna. Vi gick återigen ut med en skriftlig inbjudan på svenska och arabiska där vi beskrev målet med insatsen och hur cirkeln skulle fungera.¹ Inbjudan sattes upp på samtliga avdelningar via vårdarna några veckor innan cirkelstarten. Denna gång blev responsen mycket större än första gången – lite väl stor, kanske, eftersom flera av dem som skrivit upp sig visade sig inte tala arabiska alls...

Enskilda samtal innan cirkelstart

Inledningsvis hölls enskilda samtal med alla som anmält sig. Syftet var dels att skapa en bild av varje intagen och dennes situation vad gällde barnen, eventuell kontakt etc, dels att ta reda på vilka förväntningar och önskemål som fanns kring vad cirkeln skulle kunna betyda. De flesta uttryckte ungefär samma sak: att de ville få tillfälle att tala om sina barn och att de hoppades kunna lära sig mer om barn i olika åldrar. Det kändes väldigt tråkigt att behöva neka de intagna som inte talade arabiska deltagande i cirkeln och dessutom inte kunna hänvisa till motsvarande insats på svenska då de ordinarie cirklarna av okänd anledning fortfarande inte kommit igång på anstalten. För att förenkla rekryteringen försågs vi med en förteckning över de nya intagna som överhuvudtaget talade arabiska, och kunde därigenom bedriva ett visst uppsökande arbete. Vi talade med sammanlagt fem nya intagna som verkade kunna

---

¹ INBJUDAN

För dig som är förälder och arabisktalande startar vi snart en cirkel omfattande 8 träffar.

Vi kommer att prata om barns behov och utveckling, om relationer och föräldraskap när någon i familjen är frihetsberövad. Syftet är att belysa och diskutera hur denna situation påverkar barnet och att låta deltagarna reflektera över sitt föräldraskap med utgångspunkt från barnets behov.

Du bjuds härmed in till en informationsträff där cirkelledarna presenterar sig och du har möjlighet att ställa frågor. Exakt tid för denna träff meddelas senare. Efter detta kan du anmäla ditt intresse för att delta i cirkeln.

Kirsebergsanstalten har under en termin tidigare erbjudit denna unika möjlighet och vi hoppas på ett aktivt deltagande från dig som är berörd.

Välkommen!
Haider och Hanna.

passa i cirkeln. Det visade sig dock att underlaget denna gång inte var helt optimalt. Av de fem vi talade med, var det bara två som hade arabiska som modersmål. Övriga tre kom från Somalia, Afghanistan respektive Kurdistan och talade inte språket speciellt bra. Efter samtalen beslutade sig tre personer för att anmäla sig till cirkeln. En av de två som avböjde anförde språkliga skäl – han ville inte vara till besvär för gruppen, sade han, och vidhöll detta trots att vi flera gånger betonade att vi gärna ville ha med honom – och den andre hävdade att hans relation till barnen var alldeles problemfri och att han därför inte behövde cirkeln. Vi föreslog att han kunde delta ändå, om inte annat så för att bidra med sina goda erfarenheter till resten av gruppen, men han avböjde. I utgångsläget hade vi alltså tre deltagare: en afghan, en jordaniern och en kurd från Irak. Av dessa var det bara jordaniern som hade barn. Uppslutningen och omständigheterna gjorde oss lite skeptiska. Efter att ha träffat de tre anmälda vid det inledande informationsmötet fick vi idén att slå ihop de tre nya deltagarna med de som fanns kvar från den gamla gruppen (fyra stycken). Efterfrågan på någon form av uppföljande träffar hade varit stor från de tidigare cirkeldeltagarna, och de hade vid upprepade tillfällen sagt att de gärna skulle gå om cirkeln en gång till. Vi presenterade förslaget både för de nyanmälda och de gamla deltagarna, och responsen blev positiv. Utifrån detta beslutade vi oss alltså att slå ihop grupperna till en ny om sju deltagare.

Struktur

Vi bestämde att cirkeln som tidigare skulle hållas varje fredag mellan kl 14.00 och 16.00. Träffarna komprimerades och tematiserades enligt följande:

1. Informationsmöte. Presentation av cirkelledarna samt cirkelns struktur, syfte och innehåll.
2. Introduktion: Barns behov, föräldraskap. Spädbarn 0-1 år
3. Barn 2-6 år
4. Barn 7-12 år
5. Tonåringar
6. Avslutning

Sedan den förra cirkeln hade vi kvar mycket anteckningar och funderingar, både på blädderblock och i böcker. Det var en fördel att kunna återknyta till tidigare resonemang och göra jämförelser.

Tidsåtgång

- Informationsmöte: sammanlagt 2 timmar
- Enskilda samtal inför cirkelstart: sammanlagt 2 timmar
- Cirkelträffar i grupp: sammanlagt 15 timmar
- Enskilda samtal enligt önskemål: sammanlagt 6 timmar

Avhopp

Ett avhopp skedde under cirkelns gång. En av de intagna som hade svårt att förstå arabiskan och dessutom inte hade barn, valde att avbryta sitt deltagande för att istället påbörja ett motivationsprogram. Vi hade ett enskilt samtal med honom efteråt för att avsluta på ett bra sätt, och kände att avhoppet nog var rätt beslut.

Vad hände i gruppen?

Beslutet att slå ihop grupperna visade sig vara helt riktigt. Den gamla gruppen, som decimerats märkbart genom förflyttningar och utvisningar, fick ny energi. En egen dynamik uppstod som skilde sig en aning från den i originalgruppen. De deltagare som varit mest aktiva under förra cirkeln kunde luta sig tillbaka, de som hållit en lägre profil vågade ta mer plats, och de två nya deltagarna tillförde sina perspektiv. Genom att majoriteten av deltagarna gått igenom faktainnehållet tidigare, så fungerade det bra att komprimera cirkeln så att ett större åldersspann behandlades under varje träff.

Enskilda samtal under cirkelns gång

Två av deltagarna önskade enskilda samtal, som Haider höll i. Samtalen handlade om deras förhållande till sina barn och hur relationen kan komma att se ut i framtiden. En av deltagarna, som avtjänar straff för mord på hustrun, var orolig över att hans barn kommer att hata honom för det han gjort mot deras mamma, och undrade över hur han bör hantera situationen på bästa sätt. Den andre, som avtjänar straff för mordförsök på sin fru och styvdotter och som i nuläget inte har något samröre med sina barn, ville veta mer om möjligheterna som finns för honom att etablera en sådan kontakt. Med bägge deltagarna pratade Haider också om vikten av att förbereda sig inför eventuella möten med barnen och om att man måste jobba på detta hela tiden och inte vänta.

Sista träffen/utvärdering

Några dagar innan jul återvände vi för en avslutande träff. Det blev två bra timmar med samtal både kring den allmänna situationen på anstalten och om hur cirkeln hade fungerat och vad den hade betytt. Det bör dock noteras att en av deltagarna valde att inte närvara vid denna sista träff – han hade gått till sitt arbete trots att han var informerad om att vi skulle komma. Vi har funderat en del över vad detta kan stå för. Han är en av de två intagna som begärt enskilda samtal vilket kan vara en indikation på att han inte längre trivdes i gruppkonstellationen. Samme deltagare uteblev vid ett tillfälle från cirkeln efter en upplevd konflikt med en av de andra deltagarna (personen i fråga sitter på den psykiatriska avdelningen och har haft en del paranoida vanföreställningar vilka förmodligen bidrog till hans tolkning av situationen). Efter den första gången han uteblev sökte vi upp honom för att fråga hur han mådde och om det var något vi sagt/gjort eller borde ändra på som låg till grund för att han inte kom. Detta nekade han ihärdigt till, och lät oss förstå att det handlade om något annat – delvis förklarade han det med att han nyligen haft permission och att detta väckt starka känslor hos honom som han kände sig oförmögen att hantera i cirkeln.

Vi gick ett varv där de intagna fick berätta om vad som hänt i deras tillvaro sedan sist, hur kontakten med barnen såg ut etc. Alla var överens om att cirkeln varit ett mycket positivt inslag under terminen och att de haft nytta både av det de lärt sig och av kontakten med varandra. Samtliga deltagare frågade också om möjligheten att få träffas fler gånger och de lade fram ett förslag om att kunna hålla en ny cirkel på ett lite annorlunda tema: att leva som invandrare i det svenska samhället med allt vad detta innebär. Vi lovade att framföra deras önskemål till anstaltsledningen, och de intagna bestämde också att de ville göra en gemensam skrivelse om detta. Överlag var det en riktigt fin träff med god stämning och mycket skratt.

Malmö den 28 december 2006

Hanna Cinthio och Haider al-Baseer, föräldracirkelledare.